

E számunk tartalmából

„Természetesen forradalmi hevület nélkül nincs szabadságharc. Merész tervek és vakmerő végrehajtók nélkül nincs esélye egy ilyen nagyszabású vállalkozásnak. Talán ebben – 1848–49-ben a nemzet egy emberként történő önkéntes összefogásának mindent elsöprő tapasztalatában – kereshető az emigráns katonák és politikusok tényeket sokszor figyelembe nem vevő lelkesültsége. Úgy vélték, a „nagy év” eseményei, lelkesedése, összefogása még egyszer megismételhető.

Véleményünk szerint nem mutatkozott valós esélye egy hazai felkelés külföldről támogatott kirobbantásának. Egészen egyszerűen azért, mert ennek hiányoztak az anyagi és személyi feltételei, valamint a nemzetközi, ahogy akkor nevezték, a „nagypolitika” támogatása. A nagyhatalmak érdekei nem álltak összhangban a magyar tervekkel. Csak felhasználták a magyar ügyet saját céljaik eléréséhez. Ez legkétségbevittebb 1859–1860-ban ki is derült. Csak a magyar elképzelésekben került előtérbe egy szövetséges nagyhatalom katonai beavatkozása Magyarország területén. Ennek nem volt realitása.”

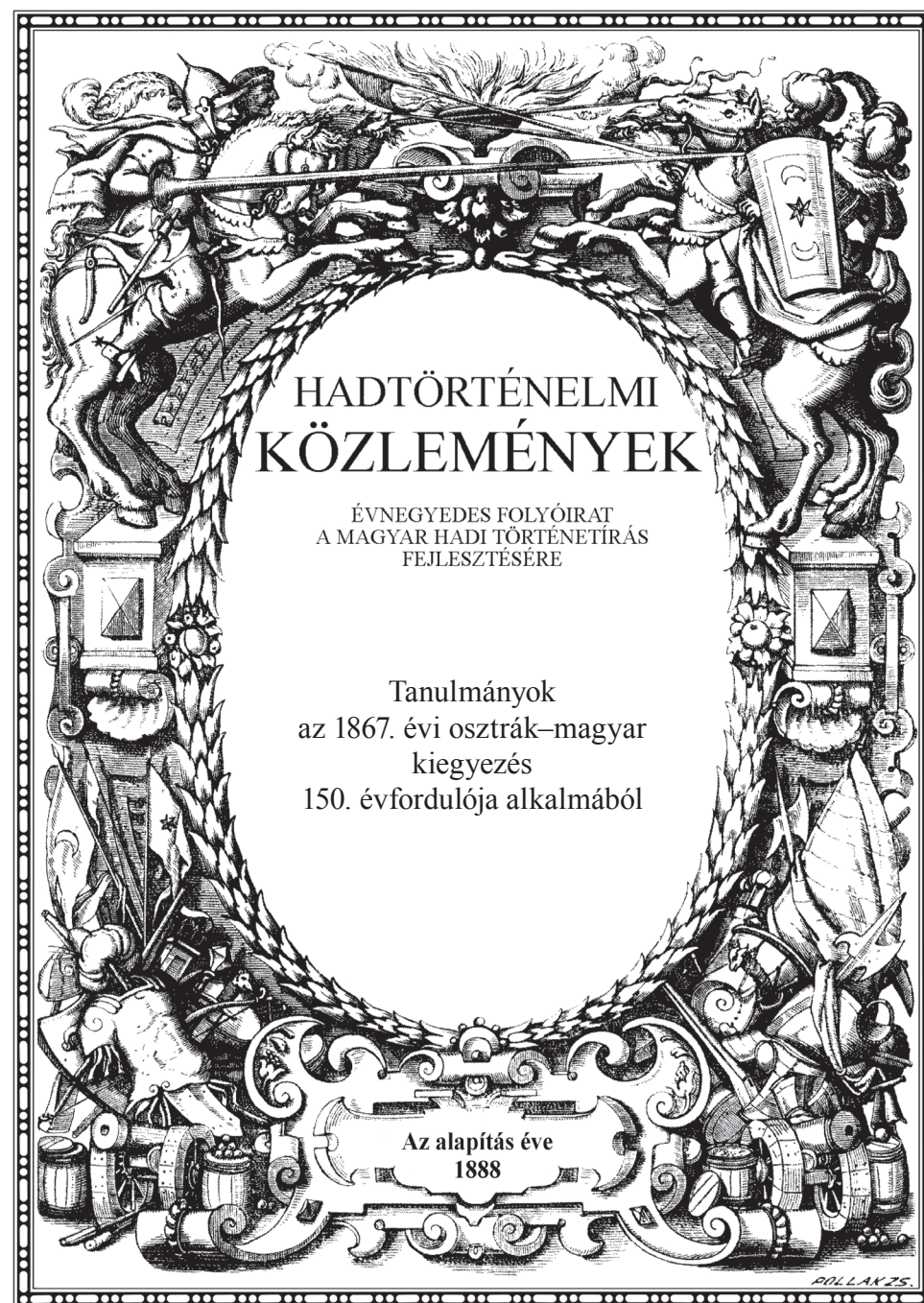
(Solymosi József: A szabadságharc újrakezdésének katonai esélyeiről)

„1867, a kiegyezés komoly fordulatot hozott az egész magyar társadalom, s benne mindazok életében, akik 1848–1849-ben részt vettek a forradalomban és a szabadságharcban. A szabadságharcban való részvételükért elítéltek közül már a legsúlyosabb büntetésre ítélték is kiszabadultak 1858–1859-ben, de az 1860-as évek összeesküvésért börtönbe vetett, s jobbára szintén 1848–1849-es előélettel rendelkező katonák vagy politikusok börtönajtaja 1867-ben nyílt meg. Az utóbbiak közé tartoztak azok a többnyire az örökös tartományokba internált személyek, akiket kevésbé tartottak vétkesnek és veszélyesnek. Szintén 1867-ben térhettek haza azok az emigránsok, akik nem éltek a korábbi hazatérési lehetőségekkel, nem akarván egy megszállt országban élni – vagy pedig, egészen 1867-ig aktív szerepet játszottak a függetlenségi harc újrakezdése érdekében.

A hazatérők közé tartozott Görgei Artúr tábornok, a szabadságharc egykori fővezére, egy ideig hadügyminisztere, a végnapokban pedig a politikai és katonai teljhatalom birtokosa, „a diktátor”, ahogy a kortársak egy része nevezte...

Miután újabb, novemberi hazaútja során érzékelte az őt körülvevő ellenséges közhangulatot, úgy döntött, hogy inkább „a polgári magán tevékenység terén” keres magának megélhetést, mintsem hogy kínos helyzetet teremtsen az amúgy is százféle bajjal küszködő kormánynak. Ezt közölte Mikó Imre miniszterrel is. Maradt tehát a meglehetősen kínos keresgélés a „magánszférában” állás után. A haza nem ölelte keblére hazatérő fiát.”

(Hermann Róbert: A tábornok hazatér. Görgei Artúr és a kiegyezés)

A HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM FOLYÓIRATA

QUARTERLY OF MILITARY HISTORY

Journal of the Institute and Museum of Military History

Established 1888

Editor in Chief Katalin Mária Kincses

Editor Gréta Somogyi

Editorial Board

Tibor Balla, Gábor Bona, Attila Bonhardt, István Czigány, Tamás Csikány, Lóránd Dombrády, Róbert Hermann (President), Miklós Horváth, Gyula Kedves, Gábor Kiss, Vilmos Kovács, Kálmán Mészáros, Ferenc Lenkefi, Imre Okváth, Ferenc Pollmann, János B. Szabó, Miklós M. Szabó, Péter Szabó, Sándor Szakály, János Varga J., László Veszprémy

Special Consultants

Gábor Ágoston, Tibor Hajdu, György Markó, Géza Pálffy, Gergely Pál Sallay, Erwin A. Schmidl, Vladimír Segeš, Ferenc Tóth, Aladár Urbán

Published by the Institute and Museum of Military History of the Ministry of Defence

2-4 Kapisztrán tér Budapest 1014 Hungary
Postal address: PO Box 7, Budapest H-1250
Phone (36 1)-325-16-00, Fax: (36-1)-325-16-04

Editorial and Publishing Office

2-4 Kapisztrán tér Budapest 1014 Hungary
Postal address: PO Box 7, Budapest H-1250
Phone (36-1)-325-16-44

E-mail: hkszerk@gmail.com

Electronic version: www.epa.oszk.hu/hk

Subscription fee
4000 HUF annually, 1000 HUF quarterly

Distribution

Magyar Posta Rt.
Business and Logistics Centre

Subscription abroad

Hírlapterjesztési Központ
1 Orczy tér Budapest H-1089 Hungary

Postal address:
Budapest H-1900

E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu

REVUE D'HISTOIRE MILITAIRE

Publication trimestrielle de l'Institut et du Musée d'Histoire Militaire

Fondée en 1888

Redacteur en chef: Katalin Mária Kincses

Editorial: Gréta Somogyi

Comité éditorial

Tibor Balla, Gábor Bona, Attila Bonhardt, István Czigány, Tamás Csikány, Lóránd Dombrády, Róbert Hermann (President), Miklós Horváth, Gyula Kedves, Gábor Kiss, Vilmos Kovács, Kálmán Mészáros, Ferenc Lenkefi, Imre Okváth, Ferenc Pollmann, János B. Szabó, Miklós M. Szabó, Péter Szabó, Sándor Szakály, János Varga J., László Veszprémy

Conseillers scientifiques

Gábor Ágoston, Tibor Hajdu, György Markó, Géza Pálffy, Gergely Pál Sallay, Erwin A. Schmidl, Vladimír Segeš, Ferenc Tóth, Aladár Urbán

Éditée par l'Institut et le Musée d'Histoire Militaire (Ministère de la Défense)

2-4 Kapisztrán tér Budapest 1014 Hongrie
Adresse postale: PO Box 7, Budapest H-1250
Tél.: (36-1)-325-16-00, Télécopie: (36-1)-325-16-04

Rédaction et Maison d'Édition

2-4 Kapisztrán tér Budapest 1014 Hongrie
Adresse postale: PO Box 7, Budapest H-1250
Tél.: (36-1)-325-16-44

E-mail: hkszerk@gmail.com

Version électronique: www.epa.oszk.hu/hk

Tarif d'abonnement
4000 HUF (annuel), 1000 HUF (trimestriel)

Diffusée par

Magyar Posta Rt.
Centre d'Affaires et Logistique

Abonnement à l'étranger

Hírlapterjesztési Központ
1 Orczy tér Budapest H-1089 Hongrie

Adresse postale:
Budapest H-1900

E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu

MILITÄRGESCHICHTLICHE MITTEILUNGEN

Vierteljahresschrift des Instituts und Museums für Militärgeschichte

Gründungsjahr: 1888

Chefredakteurin: Katalin Mária Kincses

Redakteurin: Gréta Somogyi

Redaktionskomitee

Tibor Balla, Gábor Bona, Attila Bonhardt, István Czigány, Tamás Csikány, Lóránd Dombrády, Róbert Hermann (President), Miklós Horváth, Gyula Kedves, Gábor Kiss, Vilmos Kovács, Kálmán Mészáros, Ferenc Lenkefi, Imre Okváth, Ferenc Pollmann, János B. Szabó, Miklós M. Szabó, Péter Szabó, Sándor Szakály, János Varga J., László Veszprémy

Beratungsausschuss

Gábor Ágoston, Tibor Hajdu, György Markó, Géza Pálffy, Gergely Pál Sallay, Erwin A. Schmidl, Vladimír Segeš, Ferenc Tóth, Aladár Urbán

Herausgegeben vom Institut und Museum für Militärgeschichte des Ministeriums für Landesverteidigung

1014 Budapest I., Kapisztrán tér 2-4.
Postanschrift: Budapest, Pf. 7, H-1250.
Tel.: (36-1)-325-16-00, Fax: (36-1)-325-16-04

Redaktion und Verlagsbüro

1014 Budapest I., Kapisztrán tér 2-4.
Postanschrift: Budapest, Pf. 7, H-1250.
Tel.: (36-1)-325-16-44

E-Mail-Adresse: hkszerk@gmail.com

Internetversion: www.epa.oszk.hu/hk

Abonnement
4000,- HUF/Jahr, 1000,- HUF/Vierteljahr

Vertrieb

Magyar Posta Rt. Üzleti és Logisztikai Központ

Abonnement für das Ausland

Hírlapterjesztési Központ
1. Orczy tér Budapest H-1089 Ungarn

Postanschrift:
H-1900 Budapest,

E-Mail: hirlapelofizetes@posta.hu

ВОЕННО-ИСТОРИЧЕСКИЙ ВЕСТНИК

Поквартальный Журнал Института и Музея Военной Истории

Год основания: 1888

Главный редактор: Каталин Мариа Кинчеш

Редактор: Грета Шомоди

Редакционная коллегия

Тибор Балла, Габор Бона, Аттила Бонхардт, Иштван Цигань, Тамаш Чикань, Лоранд Домбради, Роберт Херманн (председатель), Миклош Хорват, Дюла Кедвеш, Габор Кишш, Вилмош Ковач, Ференц Ленкефи, Калман Месарош, Имре Окватх Ференц Поллманн, Янош Б. Сабо, Миклош М. Сабо, Шандор Сакай, Янош Й. Варга, Ласло Веспреми

Консультативный совет

Габор Агостон, Тибор Хайду, Дьердь Марко, Гергей Пал Шаллаи, Геза Палффи, Эрвин А. Шмидл, Владимир Сегеш, Ференц Тотх, Аладар Урбан

Издает: Институт и Музей Военной Истории
Министерства Обороны

1014 Будапешт I, площадь Капистран 2-4
Почтовый адрес: Будапешт П/я. 7. H-1250
Тел.: (36-1)-325-16-00, Факс: (36-1)-325-16-04

Редакция и Издательство

1014 Будапешт I, площадь Капистран 2-4
Почтовый адрес: Будапешт П/я. 7. H-1250
Тел.: (36-1)-325-16-44

Адрес E-Mail: hkszerk@gmail.com
Электронный вариант: www.epa.oszk.hu/hk

Абонементная плата по подписке
На 1 год 4000, на 1 квартал 1000 форинтов

Распространяет

Коммерческий и Логистический Центр А/О Венгерская Почта

Подписка за границей

Hírlapterjesztési Központ
1. Orczy tér Budapest H-1089 Венгрия

Почтовый адрес:
H-1900 Budapest,

E-mail: hirlapelofizetes@posta.hu